
Spis treści

Wstęp

9

Część I

Teoretyczne i formalne podstawy badań problemów systemu zarządzania kryzysowego

Rozdział 1. Podstawowe pojęcia i wzajemne relacje	20
1.1. Bezpieczeństwo i zagrożenie	21
1.2. Niepewność i ryzyko	34
1.3. Kryzys oraz sytuacja kryzysowa	43
1.4. Wnioski	55
Rozdział 2. System zarządzania kryzysowego	58
2.1. Zarządzanie oraz specyfika zarządzania kryzysowego	58
2.2. Cechy oraz zakres przedmiotowo-podmiotowy zarządzania kryzysowego	67
2.2.1. Cechy zarządzania kryzysowego	67
2.2.2. Zakres przedmiotowo-podmiotowy zarządzania kryzysowego	71
2.3. Proces, fazy oraz zasady zarządzania kryzysowego	73
2.3.1. Proces zarządzania kryzysowego	73
2.3.2. Fazy zarządzania kryzysowego	77
2.3.3. Zasady zarządzania kryzysowego	82
2.4. Wybrane aspekty prakseologicznego ujęcia zarządzania kryzysowego	83
2.4.1. Jakość	84
2.4.2. Sprawność	85
2.4.3. Skuteczność	89
2.4.4. Efektywność	93
2.4.5. Ekonomiczność	96
2.4.6. Pewność, dokładność	97
2.5. Planowanie doraźne w zarządzaniu kryzysowym	99
2.6. Zarządzanie kryzysowe jako system	108
2.7. Zarys współczesnych koncepcji zarządzania kryzysowego	117
2.8. Wnioski	121

Rozdział 3. System zarządzania kryzysowego w Polsce w latach 1989–2016	123
3.1. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego – kontekst międzynarodowy	123
3.1.1. Organizacja Narodów Zjednoczonych	124
3.1.2. Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego	130
3.1.3. Unia Europejska	138
3.2. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego w państwach sąsiadujących z Polską i wybranych państwach świata	147
3.2.1. Zarządzanie kryzysowe w Niemczech (Republice Federalnej Niemiec)	148
3.2.2. Zarządzanie kryzysowe w Czechach (Republice Czeskiej)	152
3.2.3. Zarządzanie kryzysowe w Republice Słowackiej	156
3.2.4. Zarządzanie kryzysowe w Republice Litewskiej	159
3.2.5. Zarządzanie kryzysowe na Ukrainie	162
3.2.6. Zarządzanie kryzysowe w Federacji Rosyjskiej	165
3.2.7. Zarządzanie kryzysowe w Republice Białorusi	168
3.2.8. Zarządzanie kryzysowe w Królestwie Szwecji	170
3.2.9. Zarządzanie kryzysowe w Republice Węgierskiej	172
3.2.10. Zarządzanie kryzysowe w Królestwie Wielkiej Brytanii	174
3.2.11. Zarządzanie kryzysowe we Włoszech	177
3.2.12. Zarządzanie kryzysowe w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej	179
3.3. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego w Polsce	182
3.3.1. Doświadczenia z lat 1989–2007	182
3.3.2. Zarządzanie kryzysowe w Polsce po 2007 roku	196
3.3.2.1. Zarządzanie kryzysowe na poziomie centralnym	198
3.3.2.2. Zarządzanie kryzysowe na poziomie rządowej administracji terenowej	203
3.3.2.3. Zarządzanie kryzysowe na poziomie administracji samorządowej	206
3.3.2.4. Zarządzanie kryzysowe na poziomie administracji zespolonej i niezespolonej	210
3.3.3. Wybrane zagadnienia ochrony infrastruktury krytycznej	220
3.3.3.1. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej	225
3.3.3.2. Ochrona infrastruktury krytycznej w Unii Europejskiej	228
3.4. Wnioski	229

Część II

Wyniki badań empirycznych

Rozdział 1. Współczesne problemy, wyzwania i zagrożenia związane z systemem zarządzania kryzysowego w Polsce – próba diagnozy	234
1.1. Omówienie wyników badań – sondaż diagnostyczny – kwestionariusz ankiety – pytania zamknięte	241

1.1.1. Metody badań statystycznych	242
1.1.1.1. Analiza grupy badawczej	242
1.1.1.2. Poprawność procedur w zakresie realizacji przez wojewodę, starostę powiatu, wójta zadań w sprawach zarządzania kryzysowego	245
1.1.1.3. Poprawność procedur w zakresie realizacji zadań przez komórkę organizacyjną właściwą w sprawach zarządzania kryzysowego	247
1.1.1.4. Poprawność procedur w zakresie realizacji zadań przez zespół zarządzania kryzysowego	250
1.1.1.5. Poprawność procedur w zakresie realizacji zadań przez Centrum Zarządzania Kryzysowego	252
1.1.1.6. Poprawność procedur w zakresie realizacji zadań planowania cywilnego	254
1.1.1.7. Funkcjonalność poszczególnych elementów planów zarządzania kryzysowego	257
1.1.1.8. Funkcjonalność Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego	260
1.1.1.9. Poprawność realizacji procedur w zakresie ochrony poszczególnych systemów składających się na infrastrukturę krytyczną	262
1.1.1.10. Poprawność realizacji procedur w zakresie realizacji zadań ochrony infrastruktury krytycznej	264
1.1.1.11. Poprawność realizacji procedur w zakresie tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej wskazanych w Narodowym Programie Ochrony Infrastruktury Krytycznej	266
1.1.1.12. Wnioski	268
1.2. Omówienie wyników badań – sondaż diagnostyczny – pytania otwarte	272
1.2.1. Pytanie dotyczące identyfikacji nowych zagrożeń, przygotowania procedur i umieszczenia ich w Planach Zarządzania Kryzysowego	272
1.2.2. Pytanie dotyczące zintegrowania i funkcjonalności systemu zarządzania kryzysowego z punktu widzenia współdziałania administracji rządowej i samorządowej oraz PSP, Sił Zbrojnych RP itd.	274
1.2.3. Pytanie dotyczące oceny funkcjonowania i zasadność istnienia systemu Obrony Cywilnej w Polsce, stopnia zintegrowania z systemem zarządzania kryzysowego oraz ewentualnych wniosków na przyszłość	276
1.2.4. Pytanie dotyczące efektywności wykorzystania Rezerw Państwowych w sytuacjach kryzysowych	280
1.2.5. Pytanie o funkcjonowanie systemu ochrony infrastruktury krytycznej	281
1.3. Omówienie wyników badań – opinie ekspertów	282
1.4. Wnioski	290

Rozdział 2. Koncepcja rozwoju i doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego Rzeczypospolitej Polskiej	291
2.1. Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego	291
2.2. Planowanie cywilne	296
2.3. Zarządzanie kryzysowe a ochrona ludności	298
2.4. Ochrona infrastruktury krytycznej	305
2.5. Integracja z systemem obronnym państwa	306
2.6. Terminologiczne podstawy zarządzania kryzysowego	308
2.7. Wnioski	308
 Zakończenie	 313
Bibliografia	317
Spis schematów, tabel i wykresów	331
Indeks nazwisk	333
Załączniki	337